

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Meghívó.

A debreczeni második kerületi nemzeti munkapárt nagyválasztmányának tagjai felkéretnek, hogy

1910 május 12-én, csütörtökön d. u. 5 órakor

a Bika szálloda nagytermében okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

Tárgy: **a képviselőjelölés.**

Az intéző bizottság.

A második kerület jelöltje.

Debreczen, május 11.

Alig hogy hírül vette Debreczen választó polgársága a második kerület nemzeti munkapárti intézőbizottságának azt a megállapodását, mely szerint Papp József dr.-t ajánlja a holnap, csütörtökön tartandó nagyválasztmányi ülésen a kerület képviselőjelöltjéül, kerületszerte élénken és nagy lelkesedéssel tárgyalják és értékelik ennek a jelölésnek a szerencsés voltát. Különösen az kelt városzerte nagy meglepetést a jelölés tényével szemben, hogy a Papp József dr. személyében egy oly kiválóság válik a második kerület bizalmának letéteményesévé, aki a maga egyéniségével és pályájának minden etapéjával a szabadelvűség eszményi harcosául bizonyult.

Kétszerelem.

— S csakugyan azt hiszik, — fordult a vitatkozóhoz Marbal, — hogy a szerelem és a szeretett lény elvesztése fölött érzett fájdalom között összeköttetés van? Gyakran a legszerelmesebbek ilyen eseteknél bizonyos megkönnyebbülést éreznek . . . azok, akiket a féltékenység gyötör. De én most a gyengéd, hívő, egymásban bizó szerelemről beszélek. S eszembe ju. Cartaud barátom különös esete!

Tudják, kétszer nősült. Különös varázsos erővel bírt a nőkre, nemcsak hódító külsejénél, de főleg azon elragadó tulajdonságainál fogva, amelyek csak a családi tűzhely melegénél érvényesülhettek.

Az asszonyai bálványozták — imádták. Első felesége, Laure-Marie rajongva szerette, de a második, Ivonne, talán még jobban! Ösmerték, ugy-e, Cartaud mániáját? Ez az élettől duzzadó és az élettől elkényeztetett fiu egyre az öngyilkosságról ábrándozott. Arcáról sugárzott az életkedv s egyre arról ábrándozott, milyen szép volna meghalni — kettőben! Csak kettőben. Vannak ilyen exaltált lények s a sok kettős öngyilkossági dráma áldozatai közül soknak nincs egyéb oka a halálra, mint a delejes erő, mely feléje vonja őket.

Tényleg, ha szemügyre vesszük Papp József dr. egyéniségét és eddigi pályafutását, azt látjuk, hogy a legnemesebb és legtartalmasabb vezéralakok között illeti őt meg diszes hely. Egész multja a mellett bizonyít, hogy a lelkek főtulajdonsága szabadelvű eszmék iránt való fogékonyasága. Azok a nagynevű politikai kiválóságok, akiknek a szárnyai alatt Papp József férfivá fejlődött s akiknek az irányítása mellett a maga közéleti pályájának céljait kitűzte s megvalósítani kezdte, mindannyian ennek az eszményien nemes szabadelvűségnek a lelkes apostolai voltak. És az a körülmény, hogy Papp József dr. az ő tanítványuk, garancia arra, hogy Debreczen második kerülete az ő jelölés és megválasztása által a szabadelvűség nagy ügyének tesz e város tekintélyéhez és intelligenciájához méltó szolgálatot.

Papp József dr. egyéni kiválóságait mi sem jellemezheti jobban, minthogy tizenkét év óta vezető titkára a másfél-ezer tagból álló budapesti ügyvédi kamarának s ebben a minőségében, mint az ország legelső ügyvédi kamarájának vezérembere, az utolsó évek igazságügyi törvényhozási munkájában hatalmas tevékenységet fejtett ki s ez a kitünő és nagysúlyu jogászai működése valósággal korszakalkotó jelentőséget ad az ő szereplésének. Az utóbbi évek nagy reform-

tervezetei közül az ő munkája az ügyvédi rendtartás novellája. A polgári peres eljárás megvalósítás előtt álló korszakos műve az ő zseniálisát, csodálatos belátását s alkotó erejét dicséri. Az ő szövegezése az országos ügyvédi nyugdíjintézetnek immár törvénnyé vált tervezete. Az igazságszolgáltatás új irányának inaugurálása, az igazságszolgáltatás olcsóbbá tétele, az ügyvédek színvonalának emelése, az ügyvédi kamarák iránt való bizalom alapjának és feltételeinek intézményes biztosítása által óriási érdemeket szerzett magának.

Papp József itt vázolt munkásságát különösen az teszi értékesé és a polgárság nagy rétegei előtt is szimpatikusá, hogy tevékenysége a szegényebb osztályok ügyvédi költségeinek a csökkentését, a közérdek minél sérthetlenebbül való érvényesítését célozta mindenha előszörben.

Papp József dr. intenzív munkáereje, lelkes, kitartó munkakedve jól ismert azok előtt is, akik az ország sorát legközvetlenebbül irányítják. Hogy ez így van, mi sem bizonyítja meggyőzőbb módon, mint az a körülmény, hogy Papp Józsefet mandátum-vállalásra az igazságügyi miniszterium határozott akarata és felhívása készítette, mert a parlamentben az ő nagy jogászai tehetségét így remélik az ország javára a legelőnyösebben foglalkoztathatni.

A mi szegény barátunk is bolondja volt e gondolatnak s lassan, ravaszul, makacsul eszegettette irtózatosszámját Laure Mariebe. De a fiatal, energiával telt asszony visszariadt, — nem akart engedni, — félt a haláltól. Cartaud egyre csökönyösebb lett s minden láts, hogy nem ér célt, a legkomolyabban követelte, hogy elváljanak. S Laure-Marie, bár imádtá férjét, végül is beleegyezett a válásba.

Néhány hónap mulva feleségül vette Ivonne-t s csakhamar nála is megpróbálkozott gyászos ötletével. A vízbe ugranil — ez volt az ábrándja. De Ivonnénál is, dacára a nagy szerelemnek, makacs ellentállásra talált.

Midőn a bolond látta, hogy itt sem ér célt, mélabussá vált. S elhagyta ezt az asszonyt is. De Ivonne nem akart, nem tudott nélküle élni. Utána ment. S Cartaud ekkor elhatározta, hogy egyedül hal meg Hősiesen! Pathétikus tussut vett Ivonnétől! S a szegény, meggyötört asszony, aki az életet szerelmese nélkül nem tudta elképzelni — végre is beleegyezett. Felajánlotta az életét.

— Nem bánom! Veled halok!

A bolond diadalmasan, gyönyörteljesen haladt áldozatával a Royal-híd felé. S Ivonne behunyt szemmel engedte, hogy a férje

felkapja, mint egy babát és bevesse a hullámok közé. Cartaud is utánna ugrott. Benn is fut. De az asszonyt egy derék rendőr kimentette.

Nos, ez az Ivonne nem halt meg bánatában férje után. Sőt néhány hónap mulva férjhez ment egy kitünő emberhez, aki hét rózsás, viruló gyermekkel ajándékozta meg.

Laure-Marie ellenben teljesen bánatában él. Lakásába zárkozva siratja az elhunytat, egyetlen útja Cartaud sírjához vezet, még a rokonait sem akarja látni. Epekedik, sorvad, vénül, — emészti a bánat — az orvos azt mondja, ha így folytatja, nem sokára amellé kerül, akit nem akart a halálba követni.

Nos, nem fényes példája ez annak, hogy a szerelem s a szeretett lény elvesztése fölötti fájdalomban nincs összeköttetés? Mert hiszen bizonyos, hogy Cartaud t Ivonne szerette jobban, aki kész volt meghalni vele, nem Laure-Marie, aki most, halála után emészti el magát bánatában.

— Eh! ez mit se bizonyít! — ellenkezett a kis Treinaux. — Lehet, hogy Laure-Marie szerette jobban a férjét életében is. S hogy nem akart meghalni vele! Nos, ez végre is tisztán temperamentum dolga.

J. H. Rosny.

Steiner Sándor butorkereskedő
Debreczen Piac-u. 70.

Ajánlja a „mitroviczai“ fabutorgyárban készült tömör gőzölt Bük és Szilfa háló, ebédlő és úri szoba berendezéseket. Kárpitos műhelyében készít a leggyorsrúbbtól a legfinomabbig minden — némű kárpitos munkát, javításokat vállal gyors szállításra. —

Papp József drt pályájának minden állomása a legkövetkezősebb, leglelkisim retesebb férfiak közül valónak mutatja. Oly férfiú ő, akiről bizonyos, hogy az őt megbízó kerületnek, valamint a kerület egyes polgárainak minden ügyét-baját nemcsak a választások előtt, hanem megválasztása után is szíven fogja viselni, mert igaz öröme szolgál, hogy ha agilitását, óriási munkaerejét minél több téren, minél nemesebb célok érdekében érvényesítheti.

Debreczen határának felmérése.

Tájékoztató a ház- és földbirtokos közönség részére.

Székely Ferenc felmérési felügyelő, a Debreczen város határában folyó helyszínelési és felmérési munkálatok kitűnő vezetője nagy szolgálatot tesz a közönségnek azért, hogy részletes tájékoztatást nyújt a fent említett munkálatokról a ház- és földbirtokos közönség részére. A nagy szakismerettel és mélyreható pontossággal készített tájékoztatóból a következő fontos részleteket közöljük:

A m. kir. pénzügyminiszterium 1908. évi június hó 7-én 32.662. sz. alatt kelt Debreczen sz. kir. város tanácsához intézett rendelete értelmében Debreczen nagy kiterjedésű (166.297 kataszteri hold) határának mérnöki helyszínelését és az azzal kapcsolatos városrendezés céljából szükséges különleges felmérési munkálatokat az itten székelő Székely Ferenc felmérési felügyelő vezetése alatt levő m. kir. 12. felmérési felügyelőség s a győri 18. sz. felmérési felügyelőség személyzetének közreműködésével 2 év lefolyása alatt fogja végrehajtani.

Nevezetesen:
az idén (1910. évben) részben az 1873 ban felmért régi belterület — városrész — 1: 720 (1"=10 öl) méretarányú felvételének mérnöki helyszínelését, illetve az időközi változásokkal való kiegészítést;

részben a kikerekített régi városi belsőségnek ugyanosan 1: 720 méretarányú új felmérését, továbbá

a belsőséghez csatolt szőlőskerteknek 1: 1440 (1"=20 öl) méretarányban való új felmérését;

végül pedig a belterületet körülövedő felosztott Belső legelőnek 1: 2880 (1"=40 öl) méretarányban való részletes felmérését fogja végezni;

míg 1911. évben folytatólag a városi nagyerdőnek u. m. Nagycsere, Haláp, Fancsika, Bánk, Pacz dűlőknek és a bennök szétszórtan fekvő magán kaszálóknak, valamint az ondódi és tanyaföldeknek ugyanosan a rendez 1: 2880 (1"=40 öl) méretarányban való részletes felmérése és a Hortobágy-Ohat pusztáknak helyszínelése fog végrehajtani.

A régi belsőség és az ehhez csatolt szőlőskertek nagyobb méretarányú részletes felmérésével kapcsolatos összes személyi és dologi költségeket Debreczen sz. kir. város viseli; míg a külső határész felvételéhez a város csak napszámókat, fuart és anyagot szolgáltat. Az idén ezen munkálathoz 28 várókocsi és közel 200 napszámó vetetik igénybe, a következő évben ennél is több.

Hogy a felmérés szabatosága és pontossága egy műszaki vonatkozásban, min a birtoklás tekintetében biztosítsák: Debreczen szab. kir. város tanácsa a m. kir. pénzügyminiszteriumnak 1909. évi november hó 16 án kelt 115.068—1909. számú rendelete, illetve azon előirányzata által, amelyben az 1910. évben végrehajtandó országos kataszteri felmérési munkálatok, valamint az ezen felmérésekkel kapcsolatos kötelezettségek részletesen fel vannak sorolva, még az elmúlt év végén felhivatott aziránt, hogy a felmérés megkezdése előtt a határban levő közlekedési és dűlőutakat az eredeti kiosztási állapot szerint a kelő irányban és szélességben állítsa helyre és azok vég és törési-pontjait a természetben faragott kő, esetleg faoszlopokkal megjelöltesse, magukat a birtokosokat pedig a legbátróbban u. a. itta aziránt, hogy birtokaik határainak állandó megjelölését késedelem nélkül ejtsék meg és pedig a mezőgazdaságról és mezőrendésről szóló 1894. évi XII. t. c. 32—35. §-alban, de kiváltéppen a 34. §. harmadik bekezdésében az egyévi békés és háborítatlan birtoknak épségben tartására.

Utasítandók voltak előzetesen a birtokosok arra nézve is, hogy a felmérés megkezdése előtt a vitás határokat egyenlő sík ki, azokban a dűlőkben pedig, amelyek az már idén felmérés alá esnek, minden egyes birtokos birtokrészletét családi és utónevével, valamint házzszámmal ellátott fakarókkal, vagy zsindellyel is jelezzék.

Ez a jelzés azért történik, mert a birtokosoktól nem lehet azt kívánni, hogy földjüket, avagy szőlőjüket végénél napokon, heteken át lessék a mérnököt s elvonassanak rendez foglalatosságuktól hanem e helyett mindenki eleget tesz azzal is, ha a követelményeknek megfelelően, egy alkalmas karóra avagy zsindelyre felírja nevét, házzszámát és az utcát, ahol lakik.

A birtokos iktatásnál a földrészletek a tényleges birtokos nevére veendőek fel. Tényleges birtokosnak pedig az tekintendő, akinek az ingatlan tulajdonához alkalmas jogcíme van, t. i. ha az ingatlanul vétel, csere, ajándék, öröklés, bírói ítélet stb. alapján a magáénak tartja, avagy az ő nevében másvalaki haszonélvezetben bírja.

Az, hogy az ingatlan a telekkönyvben kinek a nevére van írva: a birtokiktatásnál nem számít, nem határoz. Ha azonban a tényleges birtoklás vitás; tényleges birtokosnak a telekkönyvi tulajdonos tekintendő.

Bérlők, gondnokok, haszonélvezők, a vagy zálogbirtokosok nem tekinthetők birtokosoknak s így mint birtokosok be sem jegyezhetők.

Birtokos jelzésénél a karóra az a házzszám vezetendő, ahol a birtokos lakik. Ha tesszem fel, a háztelek, illetve a házzszám több tulajdonosé, a földrészlet jelzésénél ki kell emelni azt is, hogy közös-e az ingatlan birtoklásra nézve valakivel, avagy csupán sajátja.

Házzal nem bíró földtulajdonosok lakásuk házzszámát zárjel közé foglalhatják, hogy ezáltal az egyforma nevű tulajdonosok egymástól biztosan megkülönböztethetők legyenek.

Az egyéni birtok általában a természetben látható határai és a tényleges birtoklás szerint méretik fel és pedig a föld színének mindazon területeinek kitüntetésével, amelyek bizonyos földmívelési célra használtak. Ezek a művelési ágak a következők: kertek, ideértetnek: konyha-, gyümölcs-, dísz- és virágkertek. Szőlők. Szántóföl-

dek. Rétök. Kaszálók. Legelők. Erdők. Nádasok.

A vasutak olyan művelési ágak vétnek fel, mint a volt, vagy csatlakozó művelési ágak.

Adómentes területek:

A lakházak és egyéb épületek, templomok, imaházak, a házak udvarai, temető, vizmosások, kavicsbányák, utcák közterek, tavak, folyók, mocsarak, csatornák, vízvezetéseire szolgáló árkok, itató-helyek, védőtöltések.

Nem tekintendő azonban adómenteseknek a birtokot szegélyező védárkok és az ugynevezett emésztő árkok, a magán utak, a szőrös kertek, melyek kizárólag mind csak a gazdálkodás céljára szolgálnak.

Amint már fentebb is említettem, az idén csupán a régi városi belterület, a belsőséghez csatolt szőlőskertek és a belső legelő méretnek részletesen fel, tehát a birtokosok csak az ezen dűlőkbe eső földjeiken tartoznak:

egyrészt saját érdekükben birtokhatárait kövel, avagy faoszlopokkal szabatosan megjelölni, illetve állandósítani, miáltal örök időre biztosítják ingatlanuk helyes és pontos felmérését és a mostani határnak állandóságát és bármikor való helyreállítását;

másrészt pedig a birtokbejegyzésre szükséges s fentebb körülményesebben leirt adatokat alkalmasan és leolvashatóan egy zsindelyre vagy karóra feljegyezni, hogy a helytelen felvételek végett későbbi felszámítások, amelyek helyesbítését csak a mulasztókat terhelik, ne merüljenek fel.

A jövő évben az erdők és erdei kaszálók, az ondódi és tanyaföldek, valamint a puszták kerülnek felmérés alá.

A felméréssel kapcsolatos egyéb jelentőségteljes dolgokról a birtokosok hírlap, avagy hirdetmény útján fognak esetről-esetre értesülni.

A politika eseményei.

Elmaradt minisztertanács.

A „Budapesti Tudósító” jelenti: A mára egybehívott minisztertanács, amely folyó ügyeket lett volna hivatva tárgyalni, Hieronymi Károly kereskedelemügyi és Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszternek a fővárostól való távolléte miatt elmaradt.

Herman Ottó Kossuth Ferenc ellen.

A dunapataji kerület nagy küldöttsége tisztelgett ma a függetlenségi és 48-as pártkörben, hogy Herman Ottót a jelöltség elfogadására kérje. A küldöttségnek Herman Ottó így válaszolt:

— En már 75 éves ember vagyok és nekem a tudomány terén kell bevégezni munkámat. Ószintén megvallom, hogy a mai tülekedésben már nem is akarok politikai szerepet vállalni. En az olyan eljárást és irányzatokat, melyeknek most Kossuth Ferencnek tetszenek, rosszalom. Kossuth Ferenc mikor hazajött, azt mondotta, hogy édesatyjának elveit és eszméit akarja életrehozni és megvalósítani és ime most ott van, ahol ültek randesen a kötelezőségről és a következetességről megfélekezett emberek: a miniszterek és ordókkal felszerelt férfiak sorában. Irásos bizonyítékokkal tudom igazolni, hogy mint Kossuth Lajos régi bensemberek, olyan levelek vannak birtokomban, melyek tisztán rápecsételnék fiára, hogy rossz

„SAVOY” BUDAPEST,
VIII., József-körút 16. sz.
A Nemzeti Színház
közelében.

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája. — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és melegvíz minden szobában. Szobák 3 kor-tól feljebb. Elsőrangú étterem.

Az előkelő hölgyközönség
divat-szalona

Wanger Sándor
Bathányi-utca I. sz. alatt.

Eredeti párisi modellek
után a legelegánsabb costumok
és Tolleitek készülnek.

uton jár. A magyar nép most már bizalmatlan mindenkiel szemben, velem szemben is. Visszatértek dolgozóasztalombhoz, de ha idő múltán a magyar nép meg talál mozdulni, ott leszek az első sorban.

Herman Ottó beszédét könnyezve hallgatta meg a küldöttség.

A kultuszminiszter Pécsen.

Zichy János gróf kultuszminiszter ma délben Pécsre érkezett, hogy elmondja programbeszédét. Több volt képviselő és a nemzeti munkapárt országos körének sok tagja volt kíséretében. Tíz órakor érkezett meg a miniszter Dombóvárra, ahol már várta a pécsiek nagy küldöttsége. Délben robogott be a miniszter vonata a zászlókkal díszített pécsi állomásra, ahol ezekre menő tömeg éljenzte a kiszállt Zichyt. Az üdvözlőbeszédet Zsolnay Miklós nagygyáros mondta. Zichy rövid válasza után megkezdődött a bevonulás, mely lelkes orációk kíséretében, a legnagyobb rendben történt meg. Zichy a pályaudvarról a püspöki palotába hajtatott. A távollévő, beteg Zichy Gyula gróf püspök helyét Walter Antal kanonok üdvözölte a minisztert. A püspöki palotában tartott ebéd után Zichy több látogatást tett. Délután négy órakor volt a nagygyűlés, melyen a miniszter kifejtette programját. Zichyt az egész gyűlés tartama alatt lelkesen ünnepelték. Este 8 órakor a miniszter tiszteletére hatszáz terítékes banket volt.

Láng Lajos Debrecenben.

Egy gyász- és egy örömnappal.

A vasárnapi ünnepnap illusztris főalakjáról, Láng Lajosról a közhit azt gondolja, hogy most jött először Debrecenbe.

Csalódás. Láng Lajos már többször volt Debreczen vendége. Mikor Nagybánya képviselője volt a budapest-nagybányai utat járta, gyakran kiszállt Debreczenben, elsétálgatott kényelmes, szabad, nagy utcáin és a nagyerdő gyönyörű sétáitai gyakran vonzották magukhoz.

De volt ő már hivatalos, illetve küldöttszerű minőségben is ismételtén nálunk. Ezelőtt ugy harminc évvel, mikor Debreczen népszerű országgyűlési képviselője, Molnár György meghalt, az országgyűlés küldöttséget küldött Debreczenbe a temetésre és a küldöttség élén Láng Lajos, az akkori sasnövésű fiatal képviselő tartotta itt a bucsuztató gyászbeszédet. Öregebb alakjai a debreczeni életnek még jól emlékeznek rá Volt itt a közelmúltban is.

Mint kereskedelmi miniszter eljött Debreczenbe, hogy személyesen avassa fel a kereskedők és iparosok házáat, a kamarai székházat. Ő maga elnökölt a diszközgyűlésen, 1902. szeptember 14-én és szépemlékű Szabó Kálmán kamarai elnök üdvözlő szavaira igen értékes avató beszédet mondott.

Aktuálisnak tartjuk leközölni ezt a beszédet, Láng Lajos érzelmei vannak ebben benne a magyar iparról és kereskedelemről. Így hangzott Láng Lajos beszéde:

Láng Lajos a magyar iparról és kereskedelemről.

Tisztelt Uraim!
Ő felsége a király kegyelméből és a miniszterelnök bizalmából én vezetem a ke-

reskedelem és ipar ügyeit. Nagyon természetesen, hogy örömmel jöttem el erre az alkalomra, midőn a kereskedelemnek és az iparnak e városban díszes székházat emeltek és azt fölavatják; de épp oly természetesen, hogy ilyen nevezetes ünnepen én a tisztelt kamarai elnök ur beszéderek erővel a részéről, amely napi kérdésekkel függ össze, most nem kívánok szólni, hanem kiemelkedem a változó napi kérdések bűvköréből és magasabb, általánosabb szempontból tekintem az ipart és a kereskedelmet. Bármily fontosak és életbevágók legyenek is a napi kérdések, ezek főleg magasan emelkedik a nemzeti cél mindig egyformán magasatos feladata.

Ilyen eszmék vezetnek engem, midőn, mint az ipari és kereskedelmi ügyek vezetője, szívem mélyéből örvendek, hogy résztvehetek oly ünnepen, amelynek célja, hogy a magyar ipar és kereskedelem számára új épületet avatva föl, a fejlődés és a virágzás új alapjait rakja le. És ha valami még fokozhatja örömmem, ugy ez az a körülmény, hogy a midőn hivatalos állásomban ma van először alkalmam a magyar ipar és kereskedelem házáat fölavatni, az éppen itt történik Debreczenben, a nagy magyar Alföld metropolisában, az ország legmagyarabb városában, ahol az egynek minden gondolata, a szívnek minden érzése a magyar nemzeti géniuszszal van megtelítve, a maga őseredeti, szűzies tisztaságában; ebben a városban, amelynek címerében a zászlós bárány visszavezet önnünk a legelső Árpádok korába; ebben a városban, amelynek legrégebb, tekintélyes utcái csöhek nevével vannak összekapcsolva, amelyek annak gazdagságát megteremtették, ebben a városban, amelynek legfeltehetőbb történelmi erektől Zsigmond és Hollós Mátyás királyok privilégiumai. Ezek a legmeggyőzőbben mutatják, hogy e nagy magyar város virágzásának és anyagi erejének gyökerei ipari szervezetéből nyerték leghatalmasabb táplálékukat. Ha van valaki, aki azt hiheti, hogy ipar és kereskedelem nem a magyar embernek való foglalkozás: az jöjjön ide, Debreczen városába, nézzen szét annak szép, modern, nagy utcáin, vagy merüljön el régi történelmi okmányokban és ez az ellenkezőről fog meggyőződni. A mohácsi vész, mint annyi más téren, itt is megszakította a nemzeti fejlődés aranyfonalát; de amint a Korvinák széthuroolása nem tehetette el örökre a magyar tudományt, ugy a magyar ipar és kereskedelem is föl-támadott a maga hallottaiból, hogy újból teljesítessék áldásos feladatait és erre sohasem volt olyan nagy szükség, mint ma, a midőn a távol világrészek öldöklő versenyé alapjába fenyegeti legfőbb vagyonunkat: mezőgazdaságunkat. A magyar föld termékeit átalakítani és azok értékét fokozni, a meglévő piacokat tágítani, hozzájuk újakat hódítani: mai mezőgazdasági életünk legfőbb hivatása, ami csak újabb bizonyíték a mellett, hogy milyen szoros viszony és testvéries érzékközösség áll fenn a gazdasági élet különböző ágai közt.

De van a magyar iparnak és kereskedelemnek újabb feladata is: aki ismeri a mai kereskedelmi viszonyokat, az tudja, hogy a nemzeti fejlődés a középosztályon nyugszik, amely egyesíti magában a vezetésre szükséges különböző erőnyeket, amely önmagában egyedül elég nagy arra, hogy tagjaiban a szükséges versenyt is ébren tartassa, egyedül bír egyszerre elég műveltséggel, függetlenséggel és ugyanahoz elég nagy érzéssel azon nagy, széles néprétegek érdekei iránt, melyeknek jóvoltá minden nemzeti élet alapja, egyedül bír azzal a nagy áthasonlító erővel, amely a mi nemzetiségileg, felekezetiileg széttagolt országunk-

ban egységes magyar nemzeti társadalmat képes megalkotni. Amde ez az osztály ma nagy válságban él. Megviselte nemcsak a gazdasági átalakulás, hanem megviselte a mi társadalmi és politikai életünk is, amely a legsúlyosabb terheket éppen a középosztályra hárította. Ezt a középosztályt új elemekkel gyarapítani, abban a munka tiszteltét az egész vonalon fölkelteni és megerősíteni, annak számára a jólét új forrásait megnyitni és ezzel azt a virágzás eddig nem ismeri fokára emelni, ez a magyar ipar és kereskedelem egyik legszebb és legnemesebb feladata.

De van a magyar ipar és kereskedelemnek még ennél messzebbmenő feladata is. Az ipar és kereskedelem az ifjabb hajtás a nemzeti test törzsén, amely azonban nem idegen elem és éppen azért fog ugyanabból a talajból táplálkozni, amiből régi testvérei, a magyar ipar és kereskedelem, nem elégedhetik meg azzal, hogy érvényre juttatja a modern korban szükséges erőnyeket, a munkát és szorgalmat, magába kell szívnia azokat a nagy erőnyeket is, amelyek a régi társadalmi osztályok erejét és hatalmát alkotják. A magyar iparnak és kereskedelemnek át kell hatva lennie attól a nemes tudattól, hogy nem szabad pusztán anyagi eredményekért fáradoznia, hanem be kell állítania a maga egész erejét a nagy gazdasági célok szolgálatába. És ne higye senki, hogy ipar és kereskedelem a maguk természeténél fogva távolabb állanak a hazafias erőnyektől, mint bármely más foglalkozás. A történelem és a jelenkor egyaránt mutatja, hogy a nagyiparos és kereskedő nemzetek a rajongó fajszeretettel, a hazafiai kötelességérzet legfényesebb példáit szolgáltatják. Midőn ily nagy eszmék lebegnek előttem, a napikérdésekről természetesen nem szoltam. — Ami az ország kereskedelmének és iparának érdekében van, arról beszélünk más alkalommal. Engem ezúttal nagy szempontok vezettek, olyanok, melyeket nem máról holnapra, hanem mindenkor szem előtt kell tartani.

Ebben a tudatban járulok hozzá ezen épület fölavatásához. Legyen ez virágzó otthona a magyar iparnak és kereskedelemnek. Legyen ez kiapadhatatlan forrása a magyar társadalomnak és minden polgári erőnynek és legyen mindenkifelett oltára a magyar hazafiságnak.

Az angol trónváltás.

A halott király és az új király.

Edvárd temetésére és György koronázására készül Anglia. A temetés olyan pompa és látványosság lesz, amilyent ritkán lát a világ. Alexandre özvegy királyné nyílt levelet intézett népéhez, amelyben fiát jó akaratába ajánlja.

A gyilkos londoni kőd.

London, május 11. A király halála szinte meglepetés volt az orvosok számára. Aggasztó régi baja volt a görcsös köhögési rohamok, amelyek évek óta tartó tüdőcsucs-huruta folytán sűrűn támadták meg. Félték, hogy ezen rohamok elgyengítik a szívét és egy ilyen roham után holtan marad. Biarritzbe, ahol a király nem tartózkodott szívesen, azért küldték az orvosok oly sűrűn, mert ennek a fürdőhelynek nagy híre van a lúrut-gyógyítás körül.

A legutóbbi biaritzi tartózkodásakor is utóértte egy erős hurutroham, amely talán még hevesebb volt, mint az, amely elvitte. Akkor azonban elmúlt a köhögés. Az új

Lüszter köpenyek minden színben 7 forint **Halmágyinál**

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, **FEUERSTEIN**

Női blousokat legszebben tisztít mosó intézete Piacz utca 63.

megbetegedése is úgy látszott, baj nélkül fog lefolyni. Már megszűntek a rohamok. Mult hét szerdáján azonban ismét erősödött a hurut. Ennek oka a londoni időjárás volt, amely a hurutos betegnek különben is rendkívül kedvezőtlen. Szerdán és csütörtökön pedig a hideg, ködös, nedves idő még kedvezőtlenebbre fordult. Ez vitte el *Edvárd királyt*. Kőhögési rohamai egyre sürűbökké és hevesebbökké lettek. Szívós szervezete ugyan minden roham után összeszedte magát, úgy, hogy pénteken délután fel is kelt és családja körében teázott. Az orvosok azonban látták, hogy gyengül a szív fokról fokra. Egy erős roham aztán megölte.

Királyok a temetésén.

London, május 11. Nagy a sürgés-forgás a Buckingham-palotában. Sürgősen rendezgetik az egyes lakosztályokat a temetésre érkező uralkodók számára. Valamennyi koronás fejedelem, az özvegy anyacárné és a trónörökösök mind a Buckingham-palotában fognak megszállani.

György király proklamációja.

London, május 11. György király a hadsereghez kiáltványt intézett, amelyben kijelenti, hogy mindig buzgón örökös fog a sereg harcképességén és elvárja, hogy a sereg híven és lelkesen fogja teljesíteni továbbra is kötelességét.

A katolikusok és a király.

London, május 11. Hír szerint a kormány elhatározta, hogy ebben az ülésszakban törvényjavaslatot nyújtson be, mely a király deklarációját a trónralépés alkalmával megváltoztassa. Bizonyos fordulatokat elűntetni kíván, amelyeket a róm. katolikusok sértésnek vehetnének. A szóban levő deklaráció azt mondja, hogy az új király nem tartozik a róm. katolikus hit kötelessége. Ily deklarációt első ízben III. Vilmos király és Mária királyné tettek 1869-ben trónralépésük alkalmával. A róm. katolikusok már gyakran megkísérelték a szavak kiküszöbölését, amelyekkel a róm. egyház szertartásait babonásoknak és bálványimádónak mondják.

A papucs-király.

Londonból, olyan körökből, amelyekben jól ismerik V. György királyt még abból az időből, mikor York hercege volt, azt írják, hogy az új király nagy papucsos, felesége pedig erős akaratu asszony. Még az esküvőjük idején történt a következő jellemző eset:

A yorki herceg a lakodalom után ifju nejevel kecsin hajtattott a Mancion-Houseba, hogy fogadja a testületek tisztelgését. Az uton a nép lelkesen tüntetett, kendőket lenggetett, de a herceg meg sem biccentette fejét, ellenben *Viktória Mary* hercegné jobbra-balra köszöngtetett. Egyszer csak rá ivallt a férjére:

— Köszönj hát te is!

Mire György herceg:

— Az én nyakam merev!

De Mary hercegné olyan szemet meresztett férjére, hogy attól fogva barátságosan köszöngtetett ő is.

A III. kerületi Nemzeti Munkapárt választási pártirodái

a következő helyeken állítottak fel:

1. A **Kossuth-utcai** választók részére: **Frohner-szálloda 25. sz. szoba**
2. A **Varga-utcai** választók részére a **Royal-szálloda cukrászterme** ahol felvilágosítással mindennap délután 5 órától 7 óráig készséggel szolgál a párt vezetősége.

Papp József dr. Debreczenben.

A II. kerületi nagyválasztmány ülése előtt.

A második kerület nemzeti munkapártjának impozáns tábora lelkes örömmel áll az alá a lobogó alá, melyre a kerületi pártszervezet intéző bizottsága tegnap *Papp József dr.* nevét írta föl. Ennek a lelkes örömmek a nyitja ott keresendő, hogy Debreczen város második kerületének intelligenciája nem égeti és átérzi a jelölés tényének főlemelő voltát, hogy *Papp Józsefben* egy izig-vérig liberális, az ország közéletében oly jelentős tényezőjévé önjerejéből emelkedett férfit sikerült találni, akinek kiváló kvalitásai az ország, közelebből pedig Debreczen város javára fognak érvényesülni a törvényhozó testületben.

Frappáns módon megnyilvánuló tetszés fogadta az intéző bizottság ma délutáni ülésén *Papp József dr.* azon elhatározásának bejelentését, hogy örömmel tesz eleget a debreczeni nemzeti munkapárt meghívásának és készséggel hozzájárítja erejét Debreczen város rendelkezésére. *Megyery Pál dr.* elnök olvasta föl az intézőbizottságban *Papp József dr.* erről hirt adó táviratát, amely így hangzik:

A második kerület nemzeti munkapártjának,
Dr. Megyery Pál elnök ur kezéhez.

Debreczen.

Hálás köszönetet mondok bizalmukért. Lelkes örömmel ragadom meg az Önök által nyújtott lobogót, melyen a nemzeti munkapárt programja van. Munkás életemnek legszebb jutalmát látnám abban, ha az Önök megbízásából az ország és a második kerület érdekeit az országgyűlésen képviselhetném. Fogadják valamennyien tiszteletemnek és szeretetemnek őszinte kifejezését.

Dr. Papp József.

Az intéző bizottság javaslatát holnap, csütörtökön terjesztik a második kerület nagyválasztmánya elé, amely délután 5 órakor tart ülést a Bika-szálloda dísztermében. A lapunk élén közölt meghívó jelenti, hogy a nagyválasztmány ezen ülésének egyetlen tárgya: a képviselőjelölés. Nem fér hozzá kétség, hogy a nagyválasztmány szankcióját merőben hivatalos formák betartása végett kéri ki az intéző bizottság. A szivbeli szankciót már a mai napon megadta az intéző bizottság megállapodására az egész második kerület nemzeti munkapártja.

A nagyválasztmánynak holnap, csütörtökön tartandó ülése során, alkalmas lesz szemtől-szembe is üdvözölni a második kerület képviselőjelöltjét is. *Papp József dr.* ugyanis az intéző bizottság meghívása folytán, csütörtökön délután Debreczenbe érkezik. Az állomáson a pártvezetőség tagjai köszöntik és kísérik a Bika-szállóbeli lakására. *Papp József dr.* néhány napig Debreczenbe marad, hogy

megismerkedjék a kerület közönségével és a jövő hét elején megtartja program beszédét a választókerület polgársága előtt.

A jövődó trónörökös házassága.

Károly Ferencz József és Román Erzsébet.

Az öreg „*Vossische Zeitung*“ kipattantotta a hirt: *Károly Ferencz József* főherceg, a habsburgi trón jövődó várományosa, legközelebb jegyet vált *Erzsébet* román hercegnővel, a román trónörökös pár leányával. A hirt nyomom követte a hivatalos cífolat, aminthogy minden eljegyzési hirt cífolni szoktak az utolsó rapig. Jól értesült diplomáciai helyen ennek ellenére igaznak tartják a hirt és a következőkben mondják el az érdekes házassági terv előzményeit:

A házasság eszméje *Ferencz Ferdinánd* trónörökösstől származik. A trónörökös, aki tudvalevőleg nagy román-barát, tavaly sinajai látogatása alkalmával megismerkedett *Ferdinánd* román trónörökös leányával, köztük *Erzsébet* hercegnővel, aki a trónörökös pár második gyermeke. Tizenhat éves és igazi szépség. Akik Bécsből ismerik a hercegnőt, mind a legnagyobb csodálkozás és elragadtatás hangján emlékeznek meg fejedelmi szépségéről. *Ferencz Ferdinánd* gondolt először arra, hogy *Károly Ferencz Józsefet*, aki az ő trónralépése esetén a trón várományosa lesz, összeházasítsa a román hercegnővel.

A fiatal főherceg nem ismeri még jövődóbeli menyasszonyát, de a trónörökös gondoskodott már arról, hogy ez az ismerkedés minél hamarabb létrejöjjön. A román trónörökös pár legközelebb Bécsbe megy és magával viszi *Erzsébet* hercegnőt is, akit ekkor fognak bemutatni *Károly Ferencz Józsefnek*.

Ferenc Ferdinánd trónörökös többféle okból pártolja ezt a házassági tervet. Előszörban azért, mert a román királyi család tulajdonképpen *Hohenzollern-család* és így ez volna az első alkalom arra, hogy a Habsburg- és a Hohenzollern-családot szorosabb kötélekkel fűzzék egymáshoz. De a terv mellett szól a monarchia diplomáciájának az a régi törekvése is, hogy Romániát közelebbi kapcsolatba hozza Ausztria-Magyarországgal. A mult évi szerb veszedelem idején sokat beszéltek arról, hogy Románia formálisan csatlakozik a hármasszövetséghez. Ebből csupán annyi igaz, hogy Romániával titkos katonai konvenciók van, a mely az annexió idején nagy szerepet játszott.

A házassági tervnek egyelőre csak egy akadály van. *Erzsébet* hercegnő a görög-keleti ortodox hitben nevelkedett, a Habsburg-család tagjai pedig eddig csak katolikus családból nőültek. Diplomáciai körökben azt hiszik, hogy ezt az akadályt sikerülni fog legyőzni és akkor az eljegyzés a közel jövőben megtörténhet. Sokan tudai vélik azt is, hogy a *Voss. Ztg.*, mely a bécsi külügyi hivatalhoz igen közel áll, nem indiszkrétcióból pattantotta ki a hirt, hanem felsőbb utasításra, mert így akarják kipróbálni annak különösen Magyarországra való hatását.

Vízvezetési, központifutási és Benoid-gázvilágítási telepeket legtükréletesebben és legolcsóbb kivitelben mérnöki felügyelet mellett készít:

KLÁR ANDOR műszaki osztálya

DEBRECZEN, Piacz-utca 77. Telefon 445.

Egy évi jótállás, díjmentes felügyelet.
Főszereplő: **Okonfusz Antal.**

A debreczeni primadonna-válság.

Zsigmódy Anna Nagyváradon marad.

Tegnap este volt a debreczeni színházban a közönség által nagyon megkedvelt temperamentumos szubrettnek, Szilassy Etelnek a bucsujátéka. A primadonna távozását mindenki sajnálta, de minthogy most már Zilahy a teljes hatalom a színház ügyei körül, kénytelen-kellen baletörökdött a publikum, hogy Zilahy sok ígérete közül azt sem tartotta meg, amely a Szilassy újra való szerződésére vonatkozott.

Ugy volt, hogy most már visszavonhatatlanul Zsigmódy lesz a jövő szezonban a debreczeni primadonna. Ma azonban egy nagyváradi lap a következőket írja: Referáltunk arról a kilátásba helyezett primadonna-pórról, amely a debreczeni színház körül két primadonna: Zsigmódy Anna és Szilassy Etel egyazon szezonra történt szerződéséért keletkezett volt. Ez a primadonna-háború nem fog bekövetkezni, mert Zsigmódy Anna tegnap végérvényesen leszerződött a következő sziói évadra is, a nagyváradi Szigligeti színházzal.

Szóval se Szilassy, se Zsigmódy! Hogy Zilahy jól tudott a dolgok ily alakulásáról, bizonyítja a következő hír, melyet egy szegedi lap közöl s mely szerint Zilahy már tárgyal egy harmadik művésznővel is. A debreceni színház meghívta primadonnává Ternovszky Margitot Debreczenbe. Zilahy Gyula szinigazgató kívánta szerződés köti már, Zilahynak már nem lehet a következő szezonra a debreczeni közönség igényeit kielégítő primadonnát találnia.

A reménytelen szerelem.

Egy szoboszlói leány öngyilkossága.

Egy fiatal leány dobta el ma magát a szomszédos Hajduszoboszlón az életet. Szerelmes volt s ez az első tavaszi vihar annyira összetörte érzékeny lelkét, hogy mindenáron szabadulni akart az élettől, amelyet túlságos tragikusan vett.

Kovács Margitnak hívják az ételtuntat. Jómódu szoboszlói szülők gyermeke volt, akit nagyon szerettek a szülők. A fiatal leány szerelmes lett egy szoboszlói férfibe, de nem lehetett reménye arra, hogy szerelme viszonzásra találjon, mert családos ember volt, akiért a gyermeklány szíve lángalobbant.

Kovács Margit lelkét roppant összetörte a reménytelen szerelem. Buskomor lett s lassankint az öngyilkosság szomorú gondolata fészkelődött be a szívébe. Tervét ma délelőtt hajtotta végre. Észrevétlenül felpódozott a padlásra s egy kötéllel felakasztotta magát a padlás gerendájára.

A leány szülei későn vették észre az öngyilkosságot. Mire keresésére indulva, megtalálták, Kovács Margit már halott volt.

A szomorú eset bejelentették a debreczeni kir. ügyészségnek, mely megadta a temetési engedélyt. Kovács Margit mindössze 16 évet élt.

Színház és Művészet

A színház másora.

CSÜTÖRTÖK: Délután 8 órakor a színészkola fővizsgálja. I. Egy kis vihar, vigjáték. II. Virágfakadás, vigjáték. III. Nebántsvirdg, operett 4 felvonásban.

PÉNTEK: Válgunk el, vigjáték. Hahnel Aranka bucsuja a szinpadtól. B) bérlet.

SZOMBAT: Folt, amely tisztit, dráma. Szilas Gippelle fellépte. C) bérlet.

Báthory Marcsa bucsuja.

A legjobban szeretetteknek kijáró lelkes ünnepelésben részesítette ma a közönség Báthory Marcst, a társulat távozó naiváját. Az a három év, melyet a Zilahy társulatánál Debreczenben eltöltött, egy rendkívül intelligens, nagyraihivatott, igazi művészi tehetségnek a tüneményes gyorsaságu fejlődését mutatta. A debreczeni közönség egyre melegebb elismeréssel adózott a Báthory fejlődő művészetének s most, mikor mint igazán kész, elsőrangú művész távozik tőlünk, a legőszintűbb sajnálattal válik tőle a publikum. Erősen hisszük, hogy Báthoryt rövidesen valamelyik előkelő fővárosi színház ensembléjába viszi a karrierje.

A közönség elhalmozta virággal kedvenceit. Szinpadra léptek percekig zugott a taps a könyvekig megindult művész alig juthatott szóhoz. Pompás alakításának egy-egy finom jelenete meg-megújította a tapsvihart. Felvonások közben számtalanszor függöny elé szólították.

Az előadás jó volt. Árkossy, Kardos, Nádor, Ligeti, Mártonffy pompásan megfeleltek szerepeiknek. A darab külsőségei azonban visszasírták a Makó Lajos gyönyörű Alt-Heidelberg-panorámáját.

Az utolsó hét másora. (A színházi iroda jelentése.) Ma bucsuzik el tőlünk Gyöngyi Jolán Farkas Imre poétikus daljátékában, az Iglói diákok Évikéjének szerepében, amelyet ő kreált nálunk. Pénteken lesz Hahnel Aranka bucsuja a szinpadtól. Hahnel a közel napokban férjhez megy és pénteken bucsuzik el a debreczeni közönségtől, melynek dédelgetett kedvence volt. Ez alkalommal egyik legjobb szerepében lép fel Dumas szellemes vigjátékában, a Válgunk el Desprunelles-jében. Szombaton Szilassy Frida lép fel mint vendég Echegey világírú drámájában, A folt, amely tisztitban.

A színészkola fővizsgálja. A színészkola vizsgálati előadása holnap csütörtökön délután 8 órakor lesz a városi színházban. Az érdeklődés olyan általános, hogy ehhez hasonló nem volt tapasztalható az előbbi vizsgákról. A város vezetőférfiai közül is többen megígérték megjelenésüket, ami különben érthető és kívánatos is, — mivel itt a két éves tanfolyam végeredményének illetékes bírálatáról van szó. De van is ám izgalom a művészjelöltek soraiban. Mindenütt csak erről beszélnek. Mindenikük érzi a fővizsga fontosságát. Egyik-másikuk még éjjel is a vizsgaelőadás szereposztásával tépelődik. S a humor fénye bevilágít a sötét éjszakába. Mert a vetélkedő növendékek abban hasonlítanak egymáshoz, hogy mindenikük virágözön és tapsviharról álmodik.

Karigazgató szerződés. Zilahy Gyula szinigazgató P. Németh Jánost, a pécsi színház tagját a jövő szezontól kezdve karigazgatónak szerződöttette a szintársulathoz.

Góth Sándor és G. Kertész Ella vendégjátéka. (A színházi iroda jelentése.)

Az a páratlan nagy siker, melyet a közelmultban vendégszereplő Góth pár aratott a debreceni színházban, arra indította az igazgatót, hogy Góthokat egy újabb vendégjátékra meghívja. Góth Sándor és G. Kertész Ella visszatértek este a Tolvaj színházban játszanak. A kiváló művészpár vendégjátéka iránt ismét igen nagy érdeklődés nyilvánul; különösen vidékről érkezők nagy számban a jegyet rendelők.

Egy debreceni színész szerződése. László Tivadart, az országos Színészeti Akadémia debreceni származású növendékét Krémer Sándor, a szabadkai színház igazgatója a szerelmes-színész és bonvivant szerepkör betöltésére szerződöttette.

HIREK

A király Budapesten. Budapesti tudósítónk táviratozza: Ő felsége pontban fél nyolckor érkezett meg a nyugoti pályaudvarra. Hivatalos fogadtatás nem volt csak a főpolgármester, a főkapitány és az államvasutak elnökgazdája, továbbá Molnár Viktor államtitkár várták a pályaudvaron a királyt. A király kiszállva, először Marx János elnökgazdát szólította meg, Majd Füleppe Kálmán főpolgármesterrel s Bodai Dezső főkapitánnyal beszélgetett néhány pillanatig. Azután fogatába szállt a király s a Várba hajtatott. Az utvonalon, melyen elhalad, óriási néptömeg lelkes éljenzése fogadta.

A királyi meghívó a város közgyűlésén. Mint már jelentettük, Domahidy Elemér főispán holnap, csütörtökön délután 4 órára rendkívüli közgyűlésre hívta össze Debreczen város törvényhatósági bizottságát. A rendkívüli közgyűlés egyetlen tárgya: a képviselőválasztásokra vonatkozó királyi meghívólevél kihirdetése és az ezzel kapcsolatos intézkedések.

Kernhoffer József ünneplése. Abból az alkalomból, hogy Kernhoffer József királyi tanácsosi méltóságot nyert, a Kereskedelmi Csarnok holnap este imponánsnak ígérkező ünneplésben fogja részesíteni városi közéletünknek ezt az illusztris tagját. Kernhoffer József tiszteletére a Csarnokban társasvacsera lesz, melyen Debreczen város közéletének kitűnőségei teljes számban megjelennek, hogy Kernhoffer iránt érzett szeretetükről és nagyrabecsülésükről bizonyosságot tegyenek.

A szebeni új főispán. A király Thalmann Gusztávot, Szeben vármegye főispánját felmentette s helyébe Walbaum Frigyes polgármestert nevezte ki főispánná és egyúttal a szászispáni címmel is fölhívta. Az erre vonatkozó királyi kékiratokat a hivatalos lap mai száma hozta.

A Csokonai-kör a Mikszáth-juvileumon. Az év legszebb napján, pünköst hétfőjén üli meg a magyar író világ és azzal együtt az egész nemzet Mikszáth Kálmán jubileumát. E napon üdvözlí a legnépszerűbb magyar író olyan költő, mint Kozma Andor, olyan szónok, mint Apponyi Albert, olyan tudós, mint Beóthy Zsolt; e napon avatja a budapesti egyetem Mikszáthot diszdoktorrá, iktatja az Akadémia tiszteleti tagjai sorába és e napon adják át Mikszáthnak a nemzet ajándékát. Ez országos fényű

Megnyilt Fehér J. új butornagyáruháza Feltűnő olcsó árak. Hunyadi-utca 17.

Porcellán üzlet áthelyezés.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy üveg, porcellán és lámpaárú üzletemet Hatvan-utca 4. szám alól szembe Hatvan-u. 1. s. alá helyezem át, kérve a további szives partfogást. Kazár József.

irodalmi ünnepen részt vett a Csokonai-kör is nagyobb küldöttséggel, amelynek tagjai Tüdös János dr. alelnök, Szávay Gyula főtitkár, Kardos Albert titkár és Oláh Gábor választmányi tag. Debreczen városa is több tanácsstaggal képviselteti magát a Mikszáth-jubileumon.

— **Wolf őrnagy magyar nemessége.** A debreczeni társadalom egyik közszeretében álló kiválóságát, Wolf János őrnagyot nagy kitüntetésben részesítette a király. A napokban jelent meg a hivatalos lapban a legfelsőbb királyi kézirat, melynek értelmében ő felsége Wolf Jánosnak és törvényes utódainak a magyar nemességet adományozza, „Hegyközszeintimrei” előnévvel. A királyi kézirat szövege a következő:

A személyem körüli magyar miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére Wolf János őrnagynak és törvényes utódainak a magyar nemességet „Hegyközszeintimrei” előnévvel adományozom.

Kelt Bécsben, 1910. ápril 6.

FERENCZ JÓZSEF s. k.,

Gróf Khuen-Héderváry K. s. k.

Wolf őrnagy kitüntetése városszerzte a legösszintébb szerencsekívánatokkal találkozott, mert Wolf őrnagy, aki Debreczenből nősült s aki katonai pályáján is itt érte el magas rangját, rövid idő alatt elnyerte a város társadalmának nagyrabecsülését és igaz szeretetét, minthogy szeretetreméltó egyéni tulajdonságaival, valamint nobilis és előzékeny érintkezési módjával egyaránt tanúságot tett róla, hogy a legmelegebb szívű, legnemesebb jellemű s legkvalitásosabb katonák közül való.

— **Hajdúvármegye tavaszi közgyűlése.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága holnap, csütörtökön délelőtt 9 órakor tartja rendes tavaszi közgyűlést, amelynek tárgysorozatába pótlólag beiktatták a képviselőválasztásokra vonatkozó királyi meghívólevél kihirdetését. A vármegye állandó választmánya ma délelőtti ülésén intézte el azokat az ügyeket, amelyekre múlt ülésén még nem hozott javaslatot.

— **A Halley üstökös látható.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A Ludovika tisztikara ma hajnalba a palota tetéről megfigyelte a Halley-üstökös, mely 2 óra 30 perckor szabadszemmel is láthatóvá vált.

Az ország egyéb részeiből is érkeznek híradások arról, hogy az üstökös már szabad szemmel észrevehető. Halmiban ma hajnalban 3 órakor, Kölesden 2 óra után tünt fel az üstökös.

— **Halálozás.** Özv. Goldstein Mórné tegnap délelőtt elhalálozott. Temetése ma délután 5 órakor történik Varga-utca 7-ik számú háznál.

— **A pénzügyigazgatóság új hivatalos órái.** A közönségnek tájékoztatása végett közöljük, hogy a debreczeni királyi pénzügyigazgatóság hivatalos óráit Fauszt Elek kir. tanácsos pénzügyigazgató folyó év május 15-től kezdődőleg kétköznapi délelőtti 8 órától délután 2 óráig, vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtti 9 órától 11 óráig terjedőleg állapította meg.

— **Végtárgyalás a Hofrichter-ügyben.** Bécsből táviratozzák: A helyőrségi törvényszék véglegesen megállapította a Hofrichter-végtárgyalás napját. Pünkösd után e hó 18-án, szerdán lesz a nagy nap. A végtárgyalásra természetesen nem boosátnak be közönséget.

— **Halálos vasuti baleset.** Rémes szerencsétlenség történt ma Debreczen

határában. Az 1701. számú gyorsvonat, mely Debreczenből délután 4 óra 42 perckor indul, Debreczen és Ebes között, a 109. számú őrház közelében elgázolt egy tíz éves tehénpásztor gyermekét. A kis fiu azonnal meghalt. A szerencsétlenségről értesítették Furkó János állomási őraparancsnokot, aki a csendőrséget tudósította az esetről. A nyomozást megindították.

— **Az Arany-Bika Mulató** műsorát állandó nagy siker kíséri. Minden este meg telik a nézőtér a legelőkelőbb társasággal és családokkal. A közönség kitűnő lelkesedéssel fogadja a csupa slágerekből álló variété részt, melyhez méltán csatlakozik a mulatósaos és teljesen decens magyar műsor. A „Takarodó után” című bohózat tegnapi premierjét a publikum zajos tetszéssel fogadta.

— **Új pénzügyintézet Nagylétán.** Mint értesülünk, a nagy arányokban fejlődő Nagyléta községben új takarékpénztár van alakulóban. A pénzügyintézet élén igen jó nevű férfiak állanak s elnöke Beöthy László, igazgatója Halász dr. odaváló ügyvéd lesz. Hogy a takarékpénztár Nagyléta és vidéke hitel-igényeinek mindenben meg fog felelni, arra garanciát nyújt azon körülmény, hogy alapítókéje 3—400 ezer korona lesz. A pénzügyintézet Nagyléta—Vértesi Takarékpénztár név alatt alakul meg.

— **Műbarátok** vegyenek ajándékul legszép gummi nyomatot. Egyedüli készítője Némethy fényképész Piac-utca 42.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Mészáros Péterné 51 éves asszony, aki az Arany János-utca 57. számú háza alatt volt házmeztérné, ma lakásán marólugot ivott. Tettének okát megállapítani nem sikerült. Mészárosné állandóan eszméletlenül fekszik s így a rendőrség nem hallgathatta ki. Az életunt házmeztérné állapota válságos, a reggelt aligha éri meg.

— **A nap halottai.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalnál ma a következő haláleseteket jelentették be: Faragó Gábor ref. 30 éves, Dobsa Titusz ref. 69 éves, Tiba András ref. 46 éves, Schwarz Márton izr. 74 éves, Jankovics Margit ref. 3 éves, Guth Adolf izr. 72 éves, Morzsa Mária ref. 12 hónapos, Kohn Józsefné izr. 55 éves, Paliga Anna r. kath. 7 napos, Tóth Juliánna ref. 2 éves, Szabó Mária ref. 10 hónapos, Vanger Sándor ref. 2 éves, Vale Ágoston g. kath. 34 éves.

— **Valódi panama és szalma kalapok,** divatos nyakkendők s más uri divat cikkek Györfi Testvérekénél, Piac-u. 30.

— **Repülőgép faliképek** nagyválasztékban Thaisz Arthur papírneműáruházában.

— **Darabos karbit** megérkezett Földvárihoz, Piac-utcai barak.

— Rendkívül elegáns férfi nyakkendők 1 koronától feljebb Frank Testvérek kalap- és uri divat kereskedőknél Piac- és Szent Anna sarok.

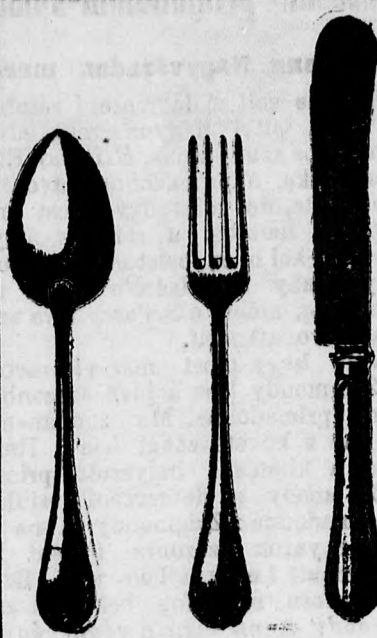
— **Pézt, pézt, pézt** nélkül csekély hárszletre kaphatók látszóvev, ezüst fogantyus botok, gilet önbortválkozó gépek Schwartznál a városházával szemben. 1

— **Kugler csukorka pünkösdüti ajánlók.** Főraktár Hegedüs és Sándornál, Kzsuth-utca 11.

Feltűnő szép panama és szalma kalapok, angol zophir ingek Frank Testvérek uri-divat kereskedőknél, Piac és Szent Anna sarok.

FŐVÁROSI BAZÁR
Debreczen, Simonffy-utca 1. sz. Bérpalota

Rendelésre készült

gyönyörű
össze-
állítású
12
személyes
ét-
eszközök

láthatók a

Löfkovits Arthur és Tsa
cségg kirakatalban.

Törvénykezés.

Elítélt verekedő. Vajda András 58 éves hadházi lakos 1908. október havában meglátogatta Sallai Józsefet. Beszélgetés közben egy kölesönadott kád miatt összetűzttek s Vajda fenyegetőzve távozott Sallaitól. Rövid idő múltán egy nagy görbe bottal tért vissza s Sallaira támadt, akin 20 napon tul gyógyuló sérülést ejtett. Sallait felesége védte meg úgy, hogy egy marék homokot szórt a Vajda szemébe. A debreceni törvényszék ma tárgyalta az ügyet s Vajdát egyhavi fogházbüntetésre ítélte. Vajda az ítéletet megfeleltette.

560—1910. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 801/3.—1910. V. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Franke Pál részére 40 korona — fill. tőke, ennek 1904. évi okt. hó 15. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 9 kor. 20 fillér perköltőség erejéig 1901. évi január hó 25-én bíróilag felülfoglalt és 700 korona — fillérre bcsült butorok és egyéb ingóságok 1910. évi május hó 14-én délelőtt 11 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Szent-Anna utca 18. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1910. évi ápril. hó 20-án.
Bódogh Zsigmond
bírói kiküldött.

1910/12 3-4 old

Videopostól

Telefon:
435
szám.

Központi Cipő- és Kalap-áruházban

DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

czipők, kalapok és fehérneműek

gyári árban adatnak el.

Uj hüvelyes főzelékek

Fried és Löwenheimnál

Roser tehénturó és teavaj

Fried és Löwenheimnál

Friss gyümölcsök

Fried és Löwenheimnál

Mindennemű fűszer és
csemegecikk

Fried és Löwenheimnál

Piacz-utca 72 szám,

Royal nagyszálloda tőszomszédságában.

Helyi és vidéki telefon 740.

„PHÖNIX”

biztosító társaság

iroda helyiségeit

1910. évi május hó 1-től

a Hungária épület II. emeletére,

(Bejárat Arany János-u. 2.)

helyezte át.

Nemes faju gyümölcsfák

mint: alma, körte, őszibarack, szilfa, kajszibarack, ringlőh, meggy és cseresznye fák

Különösen erős minőségben

1 drb. 1.20 Kor. 25 drb-on felül 1.10 Kor. 50 drb-on felül 1.— Kor. Azonkívül: magastörzsű birsalma, diófák, díszcserjék, fenyőfák, fűtő cserjék, rózsafák, cserép és futórózsák, óriási mennyiségben a legolcsóbb árakon.

Tessék növény és mag árlapomat kérni

Kontsek Géza

Debreczen, Kossuth-utca.

14—15 éves fiú

küldöncnek

azonnal felvételik

Czím megtudható a kiadóhivatalban.

Meglepetésül

olcsón vásárolhat látcsövet, lorgnetet, arany szemüvegeket és csipetlőt, prizmás látcsövet leszállított árban csakis

FISCHER JAKAB

optikusként

Debreczen, Főtér 23 sz. (Sesztina-ház.)

Piacz-utca 72. sz. a. házbau egy teljes kényelemmel berendezett két szoba, előszoba és fűdőszobából álló

lakosztály

akár gargon lakásnak, akár irodahelyiségnek

kiadó.

Értekezhetn. ugyanott.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a nagyra becsült közönség szives tudomására adni, hogy 4-ik éve fennálló jó hírnevű

órás és ékszer üzletemet házlebontás miatt

május hó 1-én Piacz-utca 85. szám alól Hunyadi utca 12. sz. a. (Várad utca) helyeztem át.

Egyidejéleg felkérem a n. b. közönséget, hogy jó indulatukkal mint eddig, úgy ezután is velem szembe f. n. tartani sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

Gasparik Ádám
műrás és ékszerész.

Ujdonságok

Női kosztüm szövetekben,

Francia Delainekben,

Ruhavásznak és Zefírekben

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos Fiai

özégnél,

DEBRECZEN, Rózsátér.

VÉDJEY

ZSEBBEN HORDHATO

LEGOLCSÓBB

KRISTÁLYLIMONÁDE ÉS LEGJOBB LIMONÁDE

Por alakban előállított limonádé

cukorral együtt. Egy adag 6 fill. Turista doboz 12 adaggal zsebben hordható alakban 80 fillér. Kirándulásokon, sportutakon, hadgyakorlatokon kitűnő szolgálatot tesz. Bármely vízen oldva kitűnő limonádét ad.

Főlerakat: **KONTSBK GÉZA** Debreczen.

Készíti: **KERTÉSZ ERNŐ** gyógyszerész Szabadka.
— **KRISTÁLYLIMONÁDÉ GYÁRA.** —

Kapható:

Roth Jenő,
Mayer Jenő,
Várray József,
Hauer Bertalan,
Komlóssy Lajos,
Erős Jakab,
Rosenberg Sándor
uraknál.

Legjobb a Békési Róza Csikós szappana.

Apró hirdetések.

Levelezés.

Nőül venném azon hölgyet, ki butor-berendezését a Fehér J. új butornagyáruházában szerzi be. Hunyadi utca 17. a vasúti állomás közelében. Dús választék, clesó árak.

Betöltendő.

10 korona havi fizetéssel tanuló leányok felvételnek a Debreczeni Egyesült Zsinór és Paszomány Gyárban Piacz u. 82. sz. Ugyanott 2 fű tanulónak teljes ellátással felvételtek.

Ügyvédi irodai gyakorlattal bíró megbízható fiatalember alkalmazást nyerhet dr. Balázs ügyvédnél, Batthyányi-utca 18.

Megbízható (izr.) ügynök felvétetik a Debreczeni Tejesarnokba. Széchenyi-u. 25.

Egy hetes fű azonnal felvétetik, jó fizetéssel. Czim a kiadóban.

Bolliszó'ga lisztüzletbe azonnal felvé etik Hatvan-utca 65.

Adás-vétel.

Uj harisnya kötések és fejelések. A legfinomabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb árban készülnek, az Egyesült Zsinór és Paszomány Gyárban Debreczen, Piacz-utca 82.

Kitűnő órák, legújabb divatu ékszerek legjutányosabb árban, valamint javítások legjobb szakértelemmel eszközöltetnek az elsőrendű órák műhelyben Bauer Károlynál Piacz-u. 75. Iparbank szemben.

Allg használt férfi divat és cipő üzlet berendezés félárban eladó, Piacz utca 47.

Welsz Ferenc épület és mű-butor készítő. Műf.-k.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Őnt is érdekli! hogy vászon, kanavász, legfinomabb fehér és színes damaszt-étkészletek, férfi és női szövetek, ugyszintén felöltők, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, ágyceritők legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfizetésre az újonnan berendezett és dusan felszerelt Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur Hatvan-u. 17. sz. alatti áruházában.

Egy szabóműhely berendezés, teljesen felszerelve, eladó. Czim a kiadóban.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát Bonyáts Emil villanyörre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Egy Bösendorfer koncert zongora jutányos áron eladó. Megtekinthető Postakert 18. Ugyanott különböző kerti butorok is eladók.

Uj rendszerű női férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavászokban, saját készítésű cloth és Casohmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatva-u. 2'

Bárhol hirdetett könyv legolcsóbb a Harmathy antikváriumában, Fűvészkert-utca 14. szám. Képeslapok, levélpapírok leszállított áron!

Lakás

Varga utca 48. sz. a. egy 4—5 szobás vezetékekkel ellátott modern utcai lakás 1910. május 1-től kiadó.

Butorozott szoba kiadó. Czim Tócsóskert I-és járás 7. szám. Ugyanott koszt is kapható

Egy csinosan butorozott utcai szoba, villanyvilágítással, külön bejárattal előszobával Rákóczy-utca 42. sz. alatt azonnal kiadó.

Különféle.

Női fodrász terem, ondulálás, champoing hajmosás, villanyos szárítás, hajfestés, hajmunka különlegességek csakis Weisz Edéné termében Piacz 88. Kifésült hajjal legmagasabb árban vesznek. Telefon 759.

Szép csak az lehet, ki **Mauthner** **Lillom-crémjót** használja. — Vételnél Mauthner névre ügyeljünk. Kapható **Arany-Angyal** gyógyszerár Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-utca sarok.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30. Telefon 558. sz.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

Téli és nyári gyógyhely

NAGYVÁRAD MELLETT Egész éven át nyitva.

Európa leggazdagabb kénes héviz-forrása, víz hőfoka 49. C. 17 millió lite napi mennyiség.

Csusz, köszvény, ischlás, izadmányol és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyult és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap mód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. Posta, távirás, interurban telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. — Prospektust küld az Igazgatóság

Betoncsövek, kutgyűrűk,

Műkö burkolati lapok, Beton és Terrázó munkák, Keramit burkolatok, -- Aszfaltmunkák.

Csatornázásokat

vállal

Lukács Vilmos és Testvére

czementárugyára,

DEBRECZEN, Hatvan-utca 5.

Telefon 308. Gyártelep Ferenc József-ut.

Sokat

kereshetnek

könnyű foglalkozással megbízható emberek!

Czim megtudható a kiadó hivatalban

Fazekas Imre

Villanyvilágítási és erőátviteli vállalata

Debreczen, Piacz-u.77.

Mindenféle szőnyegek,

Ágy és asztalterítő, — Flanell takarók — Függönyök — Diván takarók — Viaszos vászon — Linoleum !!!

Óriási raktára

Donogán és Somossy

czégnél

Debreczen, Kistemplombazár.

797.—1910 tksz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A püspökladányi kir. járásbírósa mint kvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Püspökladányi Hitelszövetkezet végrehajtatónak Makai Lajos és neje végrehajtást szenvedők elleni 16 korona 20 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a püspökladányi kir. járásbírósa) területén levő Püspökladány község na'árában fekvő 1) a püspökladányi 1529. sz. betétben A + I. sor 4805—2. hrsz. 7 hold 738 négyszögöl területű, a Bodó-kert dűőben fekvő szántóból Makai Lajosné megillető 1/2 részre 717 koronában; 2) a püspökladányi 1529. sz. betétben A + 2. sor. 1/323-ed rész társas legelőből Makai Lajosné szül. Keserű Teréziát megillető 1/6-öd részre 17 koronában; 3) a püspökladányi 1593. sz. betétben A I. 1—2. sor 1141—1., 1141—2. hrsz. 241 négyszögöl területű a Beltelekben fekvő kert, udvar és 942. sz. házra 370 koronában; 4) a püspökladányi 1593. sz. betétben A II. 2. sor 1/10014-ed rész közös nádlás illetőségre 7 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. évi május hó 30. napján, d. e. 9 órakor a kir. bíróság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfog ugyan adatni, de a kikiáltási ár 2/3 nál alacsonyabb áron alul nem.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 71 kor. 70 fill. és 1 kor. 7 fillért és 37 kor. és 70 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 8333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában előírt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Püspökladány, 1910. febr. 22.

Dr. Kovács kir. albir

• Milliő háziasszonyok tisztitanak •

Globus

• Fém tisztítókivonatal •

mely a legjobb Fém tisztítószer a világon